

Handläggare
Åsa Härkegård
Telefon: 08-50833333

Till
Utbildningsnämnden
2025-06-12

Stockholms stads kemikalieplan 2025–2031

Remiss från kommunstyrelsen, KS 2025/145

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat förslag till ny kemikalieplan till utbildningsnämnden för yttrande. Förvaltningen är positiv till kemikalieplanen och noterar också att ett antal förtydliganden har gjorts i enlighet med förvaltningens kontorsyttrande över en tidigare version från miljöförvaltningen.

Den nya kemikalieplanen ökar miljökraven på skolorna i flera avseenden. Det gäller bland annat avveckling av så kallade utfasningsämnen från undervisningen, ökade krav på dokumentation och uppföljning av samtliga kemikalier i det digitala systemet Chemsoft samt inventering av anläggningsmaterial såsom konstgräs på skolgårdarna.

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen. Med hänsyn till remisstiden krävs omedelbar justering av beslutet.

Bakgrund/Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat förslag till ny kemikalieplan till utbildningsnämnden för yttrande. Förslaget föreslås ersätta nuvarande kemikalieplan och gälla fram till 2031. Förvaltningen har tidigare, i september 2024, yttrat sig över en kontorsremiss från miljöförvaltningen i samma ärende.

Utbildningsförvaltningen
Avdelningen för ekonomi och styrning

Hantverkargatan 2F
Box 22049
104 22 Stockholm
Växel 08 508 33 000
Fax
registrator.utbildning@edu.stockholm.se
<https://start.stockholm/>

Kemikalieplanen är en av flera handlingsplaner under stadens miljöprogram och målet om ett giftfritt Stockholm. Planen syftar till att konkretisera vilka åtgärder som stadens verksamheter behöver

vidta för att nå miljöprogrammets mål. Den nya kemikalieplanen integrerar också stadens tidigare handlingsplan för minskad spridning av mikroplast. Liksom tidigare kemikalieplaner har planen ett särskilt fokus på barn och andra känsliga grupper.

Revideringen av kemikalieplanen innebär en ambitionshöjning på flera punkter. Innehållet är i linje med tidigare kemikalieplan, men förvaltningen bedömer att åtgärderna är skarpare formulerade och i vissa fall mer långtgående än i tidigare planer. För Stockholms skolor innebär den nya planen att:

- Tydliga kemikaliekrav ska ställas i upphandlingar och inköp.
- Skolorna ska kontinuerligt dokumentera och rapportera sin användning av kemiska produkter.
- Skolorna ska jobba aktivt med utfasning av skadliga kemikalier, med fokus på laboratoriekemikalier.
- Konstgräs, platsgjutet gummi och annat material med skadliga kemikalier på skolgårdar ska inventeras och successivt bytas ut mot miljövänliga material.
- Vägledningen för kemikaliesmart grundskola och fritids ska uppdateras.
- En ny vägledning för kemikaliesmart gymnasieskola ska utarbetas.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi och styrning i samverkan med grundskoleavdelningen och gymnasieavdelningen.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 3 juni 2025. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 4 juni 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förslaget till ny kemikalieplan berör nämndens verksamheter ur flera perspektiv. Främst handlar det om upphandling och inköp (kapitel 1), skolornas kemikaliehantering (kapitel 3) samt insatser som rör särskilt känsliga grupper. Förvaltningens yttrande är avgränsat till de delar av kemikalieplanen som rör nämndens verksamhet.

Förvaltningen har tidigare yttrat sig över en kontorsremiss från miljöförvaltningen i samma ärende. Förvaltningen konstaterar att ett stort antal synpunkter från kontorsutlåtandet finns inarbetat i det nya förslaget, vilket är mycket positivt. Fackbegrepp har förtydligats och förklarats samtidigt som texten som helhet är mer lättillgänglig för lekmän.

Nedan sammanfattas förvaltningens synpunkter på de kapitel som berör utbildningsnämndens verksamhet.

Upphandling och inköp (kapitel 1)

Upphandling och inköp pekas ut som en nyckel till en mer giftfri verksamhet. Kemikalieplanen är på det sättet likt många andra styrdokument inom miljö- och klimatområdet. Förvaltningen vill betona vikten av att vägleda enheternas inköp. Den enskilde inköparen på en skola eller annan kommunal verksamhet ska inte behöva ha kunskaper om vilken upphandlad produkt som är minst skadlig – den informationen bör gå att utläsa ur systemet. Ett mål för staden måste vara att det inte ska finnas upphandlade produkter att köpa in, som är skadliga för miljön.

Skolornas kemikaliehantering (kapitel 3)

Förslaget till kemikalieplan ställer tydliga krav på varje skolas hantering av skadliga kemikalier. Alla skolor ska dokumentera förekomsten av kemiska produkter i Chemsoft och alla skolor ska arbeta aktivt med att byta ut (substituera) skadliga kemikalier. Detta gäller inte minst laboratoriekemikalier som används i undervisningen.

Utbildningsförvaltningen har genom en särskild kemisäkerhetssamordnare genomfört ett stort antal skolbesök de senaste åren. Fokus har legat på utbildning i Chemsoft, en säker användning av kemikalier i undervisningen och substitution av de allra mest skadliga kemikalierna. Den nya kemikalieplanen förtydligar kraven på skolorna och innebär också krav på en tydlig uppföljning för att säkerställa att så kallade utfasningsämnen tas bort från skolorna. Förvaltningen ser detta som mycket positivt.

Särskilt känsliga grupper (kapitel 7)

Barn och unga räknas till de särskilt känsliga grupperna när det gäller kemikalier. Kemikalieplanen innehåller att antal uppdrag med fokus på utbildning av skolpersonal, framtagande av särskilda vägledningar för skolornas verksamhet samt informationskampanjer riktade till ungdomar. En särskild inventering av anläggningsmaterial ska genomföras på skolgårdarna. Förvaltningen ser positivt på förslagen.

När det gäller vägledningarna så vill förvaltningen betona vikten av att dessa görs lättillgängliga för användarna och att innehållet avgränsas så att det blir tydligt för skolorna vad de förväntas göra utifrån kemikalieplanens krav.

Konsekvenser för barn och barns rättigheter samt jämställdhet

Då ärendet är ett svar på en remiss från kommunstyrelsen gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter. Förvaltningen förutsätter att en sådan analys vid behov görs av kommunstyrelsen i den fortsatta hanteringen av ärendet.

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen. Med hänsyn till remisstiden krävs omedelbar justering av beslutet.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Ulrika Klemets
Avdelningschef
Utbildningsförvaltningen

Bilaga

Stockholms stads kemikalieplan 2025–2031

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lena Holmdahl, Utbildningsdirektör	2025-06-04